

MÍSTNÍ AKČNÍ PLÁN FRÝDEK-MÍSTEK II

Zápis

Akce: jednání pracovní skupiny Čtenářská gramotnost
Termín konání: úterý 12. března 2019, od 9:00 hod.
Místo konání: Městská knihovna Brušperk, K náměstí 22
Přítomni: viz prezenční listina

PROGRAM

---

1. Informace o projektu
2. Dotazníkové šetření
3. Aktivity spolupráce
4. Aktualizace analýzy a strategického rámce priorit
5. Ostatní

ÚVOD

Jednání pracovní skupiny (dále jen „PS“) zahájil David W. Novák, který přivítal přítomné členky a představil program jednání. Z jednání PS byl s vědomím přítomných pořízen audiozáznam pro potřeby zápisu a fotodokumentace pro potřeby dokladování. Zápisem byl pověřen David W. Novák, jeho ověřením Alena Lévoová.

INFORMACE O PROJEKTU

David W. Novák v prezentaci (viz příloha) seznámil přítomné s aktivitami, které realizační tým uskutečnil v období od posledních jednání PS (listopad až prosinec), a s nejvýznamnějšími úkoly pro nadcházející období.

DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ

David W. Novák v prezentaci dále informoval přítomné o probíhajícím dotazníkovém šetření. Zdůraznil, že výsledky dotazníkového šetření budou dány k dispozici PS a metodickým klubům.

AKTIVITY SPOLUPRÁCE

David W. Novák v prezentaci připomněl situaci při tvorbě ročního akčního plánu 2019 (převís finančních nároků nad alokací). Představil přítomným návrh realizačního týmu, podle kterého by se mohlo postupovat v následujících měsících, kdy se budou rozdělovat poslední významné finanční prostředky určené na implementaci místního akčního plánu. Základní podmínky zůstávají nezměněny, pouze se zpřísní hodnocení.

Každá PS bude mít pro potřeby „svých“ aktivit spolupráce alokováno 150 000 Kč za podmínky, že z ní (z každé) vzejde jedna polytechnická a jedna jiná mimoškolní aktivita spolupráce pro děti. Tento návrh se vztahuje rovněž na aktivity spolupráce realizované v roce 2019 (od října) v rámci případné aktualizace ročního akčního plánu 2019. Více v prezentaci.

V navazující diskusi zaznělo následující:

- Metodické kluby, zvláště metodický klub jazyků, jsou důležité a smysluplné.
- Dotaz: Budou k dispozici metodiky vzniklé v aktivitě spolupráce Setkání s knihou? Odpověď: Veškeré výstupy aktivit spolupráce budou postupně vyvěšovány na webových stránkách projektu.
- Z námětů na mimoškolní aktivity spolupráce pro inspiraci: keramika, čtenářské kostky, výroba vlastní knihy, výroba ručního papíru, hliněné tabulky, vývoj písma.
- Zdeňka Platošová navrhla zpracování bližších pokynů pro přípravu aktivit spolupráce. Sběrem námětů na aktivity spolupráce budou pověřeni vedoucí PS, s nimiž následně proběhnou jednání o prvních námětech tak, aby se další jednání PS soustředila již na předvybrané aktivity, které jsou pro území nejperspektivnější.

AKTUALIZACE ANALÝZY A STRATEGICKÉHO RÁMCE PRIORITY

David W. Novák připomněl přítomným členkám povinnost aktualizovat dvakrát v průběhu projektu veškerou jeho dokumentaci. Aktualizace analýzy přitom nemůže být dokončena před kompletací podkladů pro aktualizaci, které zahrnují kromě jiného výsledky dotazníkového šetření (viz výše). Aktualizace strategického rámce priority analogicky nemůže být dokončena před aktualizací analýzy.

V návaznosti na předchozí jednání PS David W. Novák v prezentaci připomenul závěry někdejší (2016) diskuse nad silnými a slabými stránkami, příležitostmi a ohroženími, vizí, prioritami, cíli, opatřeními a aktivitami v působnosti PS. V diskusi k těmto závěrům zaznělo následující:

- Problémy a potenciály oblasti působnosti PS identifikované a klasifikované v roce 2016 jsou nadále platné. Nová diskuse nad nimi postrádá smysl (vedla by ke stejným závěrům), tím spíše, když chybí nové informace z území (podklady pro aktualizaci; viz výše).
- Vize uvedená v aktuální verzi strategického rámce priority je formulována dobře (nadčasově a věcně správně). Nemá smysl ji jakkoli měnit.
- Struktura priority a cílů strategického rámce priority je zbytečně košatá (plná překryvů a hluchých míst). David W. Novák navrhl přítomným redukci podle aktuální struktury PS. PS svou působností spadá a bude nadále spadat do priority č. 2: Modernizace, dostupnost a kvalita vzdělávání. V rámci této priority PS dosud

garantovala cíle č. 2.1: Rozvoj čtenářské gramotnosti a č. 2.3: Rozvoj výuky cizích jazyků a komunikačních schopností. David W. Novák navrhl redukci této struktury na jeden cíl: Rozvoj čtenářské a jazykové gramotnosti a komunikačních schopností. Přítomné členky PS s tímto návrhem souhlasily.

- Aktualizace analýzy a strategického rámce priorit by měla proběhnout v časovém a logickém sledu (viz výše), ideálně formou připomínkování stávajících dokumentů. PS může následně o návrzích na změny diskutovat na svém budoucím jednání.
- Podněty pro aktualizaci vzešlé z předchozího jednání PS stále platí.

OSTATNÍ

Zdeňka Platošová nabídla přítomným možnost realizace workshopů s rodiči (na téma kvality společného vzdělávání). David W. Novák informoval o paralelně probíhajícím projektu SYPO.

Alena Léвовá v prezentaci (viz příloha) seznámila přítomné s tematickou zprávou České školní inspekce Rozvoj čtenářské gramotnosti na základních a středních školách ve školním roce 2017/2018. Součástí prezentace jsou rovněž náměty pro místní akční plánování.

Další jednání PS se uskuteční 4. června 2019 od 9:00 v Základní škole a mateřské škole Leoše Janáčka Hukvaldy, Hukvaldy č. p. 162.

ZÁVĚR

David W. Novák poděkoval přítomným za účast a ukončil jednání PS.

Zapsal: David W. Novák

Ověřila: Alena Léвовá

PŘÍLOHY

Prezenční listina z jednání pracovní skupiny Čtenářská gramotnost

Pracovní skupina Čtenářská gramotnost (prezentace)

Rozvoj čtenářské gramotnosti na základních a středních školách ve školním roce 2017/2018 (prezentace)

MÍSTNÍ AKČNÍ PLÁN FRÝDEK-MÍSTEK II

Prezenční listina

Akce: jednání pracovní skupiny Čtenářská gramotnost
Termín konání: úterý 12. března 2019, od 9:00 hod.
Místo konání: Městská knihovna Brušperk, K náměstí 22

Jméno a příjmení	Organizace a funkce	Prezence (podpis)	Souhlas ¹ (podpis)
Lucie Butkovová	Základní škola Paskov, okres Frýdek-Místek, příspěvková organizace		Viz samostatný dokument
Ilona Doudová	Základní škola a mateřská škola Frýdek-Místek, El. Krásnohorské 2254		Viz samostatný dokument

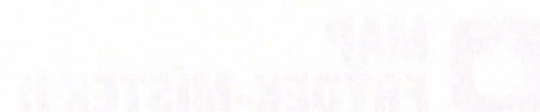
¹ Souhlas se zpracováním osobních údajů.

Jméno a příjmení	Organizace a funkce	Prezence (podpis)	Souhlas ¹ (podpis)
Alexandra Filarová	Základní škola Fryčovice, okres Frýdek-Místek, příspěvková organizace	<i>Kilán C.</i>	Viz samostatný dokument
Markéta Kološová	Základní škola a Mateřská škola Leoše Janáčka Hukvaldy, příspěvková organizace	<i>Kološ</i>	Viz samostatný dokument
Renáta Kovalová	Městská knihovna Brušperk, organizační složka města Brušperk	<i>ln</i>	Viz samostatný dokument
Alena Lévová	Základní škola a Mateřská škola Leoše Janáčka Hukvaldy, příspěvková organizace	<i>Alena Lévo</i>	Viz samostatný dokument
Irena Liberdová	Městská knihovna Frýdek-Místek, příspěvková organizace	<i>Irena Liberdová</i>	Viz samostatný dokument
Marta Mojáková	Základní škola a mateřská škola Dobruška, okres Frýdek-Místek, příspěvková organizace	<i>M. Mojáková</i>	Viz samostatný dokument
Zdeňka Platošová	MAS Pobeskydí, z. s.	<i>Zdeňka Platošová</i>	Viz samostatný dokument
Hana Pščolková	Městská knihovna Vratimov	<i>HP</i>	Viz samostatný dokument
Zuzana Skotnicová	Městská knihovna Frýdek-Místek, příspěvková organizace		Viz samostatný dokument

Jméno a příjmení	Organizace a funkce	Prezence (podpis)	Souhlas ¹ (podpis)
MARKÉTA KOLOPŮVÁ	OBECNÍ KNIHOVNA TRŽIŠŤ AMŠ K. JANAČKA HUKVALDY -KNIHOVNIČE	Kolářová	Kolářová
LENKA BUREŠ	MAP Pobecký	B	B
DAVID W. NOVÁK	- - -	D	D
IRENA LIBERDOVÁ	MeK Frýdek Místek	Liberdová	Liberdová

Jméno a příjmení	Organizace a funkce	Prezence (podpis)	Souhlas ¹ (podpis)
[faint handwriting]	[faint handwriting]	[faint handwriting]	[faint handwriting]
[faint handwriting]	[faint handwriting]	[faint handwriting]	[faint handwriting]
[faint handwriting]	[faint handwriting]	[faint handwriting]	[faint handwriting]
[faint handwriting]	[faint handwriting]	[faint handwriting]	[faint handwriting]
[faint handwriting]	[faint handwriting]	[faint handwriting]	[faint handwriting]
[faint handwriting]	[faint handwriting]	[faint handwriting]	[faint handwriting]
[faint handwriting]	[faint handwriting]	[faint handwriting]	[faint handwriting]
[faint handwriting]	[faint handwriting]	[faint handwriting]	[faint handwriting]
[faint handwriting]	[faint handwriting]	[faint handwriting]	[faint handwriting]

Místní akční plán Frýdek-Místek II

Pracovní skupina
Čtenářská gramotnost

MAP FRÝDEK-MÍSTEK II

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Program

- Informace o projektu
- Dotazníkové šetření
- Aktivity spolupráce
- Aktualizace analýzy a strategického rámce priorit
- Ostatní

1: Informace o projektu

Od posledních jednání pracovních skupin do současnosti

- Realizace aktivit ročního akčního plánu 2018
- Příprava a realizace aktivit ročního akčního plánu 2019
- Plánování na školách = dotazníkové šetření
- Výjezdní setkání ředitelů škol (14. až 15. února 2019)

Dále nás čeká ...

- Vyhodnocení ročního akčního plánu 2018
- Aktualizace analýzy
- Aktualizace strategického rámce priorit
- Posezení nad šálkem kávy na téma kariérové poradenství

2: Dotazníkové šetření

- Spuštěno: 3. února 2019
- Deadline pro vyplňování: 24. února 2019 (s tolerancí dvou týdnů)
- Vyhodnocení: cca do května 2019
- Odměna pro respondenty
- Každá PS má v dotazníku svůj soubor otázek (kromě Mateřinky, které se týká většina)
- **Výsledky budou využity při aktualizaci analýzy a poskytnuty PS a metodickým klubům**

3: Aktivity spolupráce

Jak to nakonec dopadlo posledně?

- Převis finančních nároků (cca 2,014 MKč) nad alokací (cca 1,866 MKč)
- Projednání v PS → bodování, návrh na plošné krácení
- Návrh PS Zázemí → bodování, návrh na plošné krácení
- Závěr řídicího výboru → **navýšení alokace**

Co bylo diskutováno na předchozích jednáních?

- Nebudou podporovány zaběhlé aktivity, ale spíše experimenty s nevyzkoušenými aktivitami, které mohou následně sloužit jako příklad dobré praxe
- Zaměření spíše na učitele než na děti (?!?)
- Snížení alokace na jednu aktivitu
- Projednávání každé aktivity v PS
- Bodování pouze v PS Zázemí
- Alokace pro každou PS (?!?)
- PS Zázemí bude zjišťovat alternativní zdroje financování

Východiska

- Zkušenost z přípravy na rok 2019 nám říká, že prostor je obrovský, kapacity omezené
- Máme své závazky vůči poskytovateli dotace (které se soustavně mění „díky“ výkladu)
- Respektujeme význam PS a jejich názory (viz výše)
- „Nějak“ se dohodneme (věříme)
- Kritéria pro výběr máme
- Hodnotit bude (nedohodne-li se daná PS v rámci své alokace) PS Zázemí (tak či tak jí to (pří)sluší, byť to dělat „nemusí“)

Základní podmínky

- ... Zůstávají stejné, jen se zpřísní hodnocení
- **Aktivity spolupráce** (min. pět spolupracujících organizací, z toho min. tři školy)
- **Inovativní charakter** (nové aktivity nebo nové kvality ve stávajících aktivitách)
- Realizace (primárně) na území SO ORP Frýdek-Místek
- Soulad se strategickým rámcem priorit
- Zařazení aktivity do ročního akčního plánu

Návrh dohody

- Nutně potřebujeme realizovat 6 (-1) polytechnickou a cca 10 jiných mimoškolních aktivit (co to je?) pro děti (včetně aktivit spadajících věcně do jiných PS)
- Nabízíme 150 000 Kč každé PS ...
- ... za podmínky, že z ní vzejde jedna polytechnická a jedna jiná mimoškolní aktivita (součástí výše uvedeného rozpočtu)
- Tyto podmínky se vztahují i na možnost realizovat tyto aktivity v roce 2019 (od října?)
- Polytechnické vzdělávání integruje přírodovědné, technické a environmentální vzdělávání
- Vzdělávání a obdobné aktivity necht' řeší příslušné metodické kluby, není problém dosypat

4: Aktualizace analýzy a strategického rámce priorit

Problémy a potenciály (2016)

- Nemá smysl začínat od nuly, posuňme se však dál
- Zamyslete se nad problémy a potenciály, jak jsme je identifikovali v roce 2016
- Tehdy (čtenářská + matematická) Gramotnost
- Co z toho už neplatí a co jiného (náhle) platí (?!?)
- Co z toho se dá přetavit ve smysluplné aktivity místního akčního plánování?

Problémy (2016)

- Nedostatek finančních prostředků (na zkvalitnění výuky, např. rodilé mluvčí, zajištění udržitelnosti projektu, chybějící systémové finanční prostředky do škol, chybějící dotační možnosti na investice do knihoven)
- Nedostatečné kapacity na realizaci a administraci projektů
- Administrativní překážky v realizaci projektů (nemožnost realizovat projekty menšími školami, nemožnost realizace společných – partnerských projektů, nepoměr administrativní zátěže a přínosu projektu)
- Chybějící udržitelnost projektů (nemožnost realizace navazujících projektů, projektů s delší dobou realizace, vliv nastavení pravidel poskytování dotací)

Problémy (2016)

- Neexistence síťování škol pro realizaci projektů a dalších aktivit (vč. zaštiťujících subjektů)
- Nedostatek výukových pomůcek (např. montessori), knih (nové knihy, které zaujmou děti, více knih pro čtenářské dílny apod.), vybavení (např. pro pracovní, manuální zručnost, zejména v malých školách), zejména v čtenářské, matematické gramotnosti, pracovní (manuální) gramotnosti
- Děti méně čtou, nečtou samy od sebe (konkurence médií, jednoduchých zdrojů informací)
- Neporozumění textu, chybějící představivost u žáků (čtenářská gramotnost)
- Chybějící hodinová dotace na čtenářskou gramotnost

Problémy (2016)

- Chybí výchova gramotnosti v rodině – je potřeba zapojit do výchovy gramotnosti rodiče, rodinu, aby se čtení stalo běžnou záležitostí (čtenářská gramotnost)
- Chybějící propojení s praxí, reálným životem (chybí motivace vycházející ze života, chybí samostatné používání získaných dovedností v běžném životě, motivace vychází z aktivit pedagogů, knihoven)
- Nedostatek odborných (kvalitních) rodilých mluvčích (cizí jazyky)
- Menší míra empatie dětí, žáků (sociální a společenská gramotnost)
- Děti a žáci neumí řešit běžné sociální situace (sociální a společenská gramotnost)

Problémy (2016)

- Negativní vliv médií – zvyšující se agresivita, přesvědčení, že nejsilnější je nejlepší (sociální a společenská gramotnost)
- Vliv špatného životního stylu – životospráva, denní režim apod. (sociální a společenská gramotnost)
- Chybějící pozitivní vzory (sociální a společenská gramotnost)

Potenciály (2016)

- Existující spolupráce mezi školami navzájem, školami a knihovnami
- Dobrá spolupráce na venkově – obecně (obec – škola – knihovna – spolky)
- Kreativita a aktivita učitelů v dané oblasti (vč. ochoty sebevzdělávání)
- Existující motivační aktivity škol, knihoven v oblasti čtenářské gramotnosti
- Zkušenosti s realizací projektů
- Dostupné vzdělávání pro pedagogy, knihovny

Potenciály (2016)

- Ukázkové hodiny (příležitost, aktuálně málo využíváno, z minulosti dobré zkušenosti, existující potřeba)
- Dobré zkušenosti s on-line jazykovým vzděláváním
- Cesty do zahraničí, navázána spolupráce se zahraničními organizacemi (dobré zkušenosti z realizovaných projektů, prostředek motivace žáků učit se cizí jazyk)

Vize

- Viz podklady
- Je (opravdu!) potřeba něco vylepšit?

Opatření a aktivity

- Viz podklady
- Co z toho se dá přetavit ve smysluplné aktivity místního akčního plánování?
- Je třeba nyní (ještě na to přijde čas) něco doplnit?

Rámcová architektura místního akčního plánování

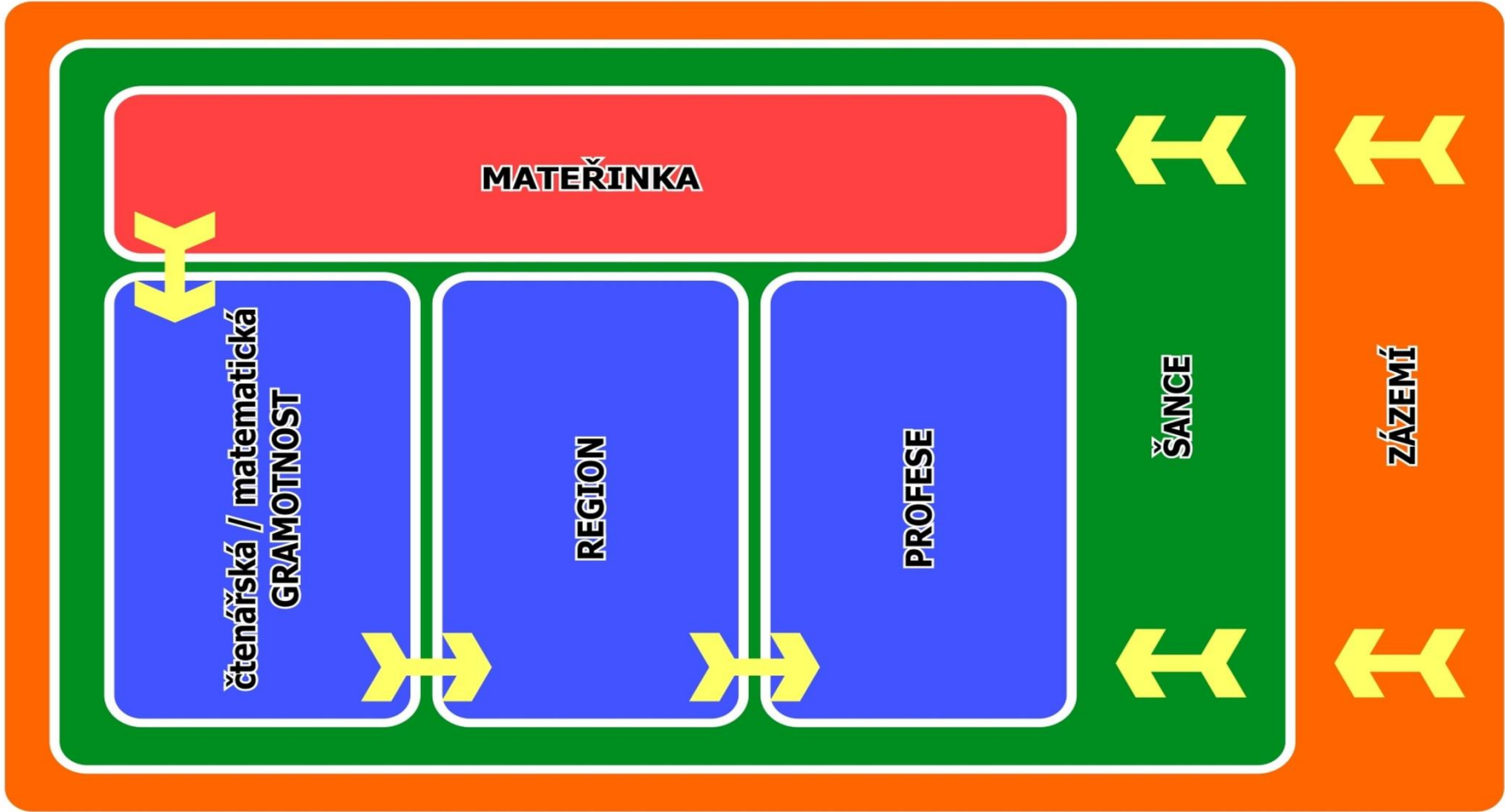
- Omlouvám se předem, následující slajdy budou možná trochu abstraktní
- Mám trochu problém co s čím, kam, jak a proč?

Rámcová architektura místního akčního plánování

- „Něco“ praví strategický rámec priorit
- „Něco jiného“ vyplývá ze struktury pracovních skupin
- Přináší to problémy (překryvy nebo hluchá místa), spoustu vysvětlování a dráždí mě to
- → Návrhy na drobná vylepšení, zjednodušení a projasnění
- Nikdo o „nic“ nepřijde, nic se neztratí

Rámcová architektura strategického rámce priorit (2017)

- Priorita č. 1: Předškolní vzdělávání (PS Mateřinka)
- Priorita č. 2: Modernizace, dostupnost a kvalita vzdělávání (PS Čtenářská gramotnost, Matematická gramotnost, Region a Profese)
- Priorita č. 3: Společné vzdělávání (PS Šance)
- Priorita č. 4: Zázemí pro vzdělávání (PS Zázemí)

Rámcová architektura strategického rámce priorit (2017)

- Priorita č. 1: Předškolní vzdělávání (PS Mateřinka)
  - Personální zajištění předškolního vzdělávání
  - Usnadnění přechodu dětí mezi mateřskými a základními školami
  - Rozvoj zázemí předškolního vzdělávání

Rámcová architektura strategického rámce priorit (2017)

- Priorita č. 2: Modernizace, dostupnost a kvalita vzdělávání
  - Rozvoj čtenářské gramotnosti (PS Čtenářská gramotnost)
  - Rozvoj matematické gramotnosti (PS Matematická gramotnost)
  - Rozvoj výuky cizích jazyků a komunikačních schopností (PS Čtenářská gramotnost)
  - Rozvoj sociální a občanské gramotnosti v základním vzdělávání (PS Region)
  - Rozvoj environmentální výchovy (PS Region)
  - ...

Rámcová architektura strategického rámce priorit (2017)

- Priorita č. 2: Modernizace, dostupnost a kvalita vzdělávání
  - ...
  - Rozvoj podnikavosti a finanční gramotnosti v základním vzdělávání (PS Profese)
  - Rozvoj kompetencí dětí a žáků a polytechnickém vzdělávání (PS Profese)
  - Rozvoj digitálních kompetencí dětí, žáků a vyučujících (PS Profese)
  - Rozvoj kariérového poradenství v základních školách (PS Profese)

Rámcová architektura strategického rámce priorit (2017)

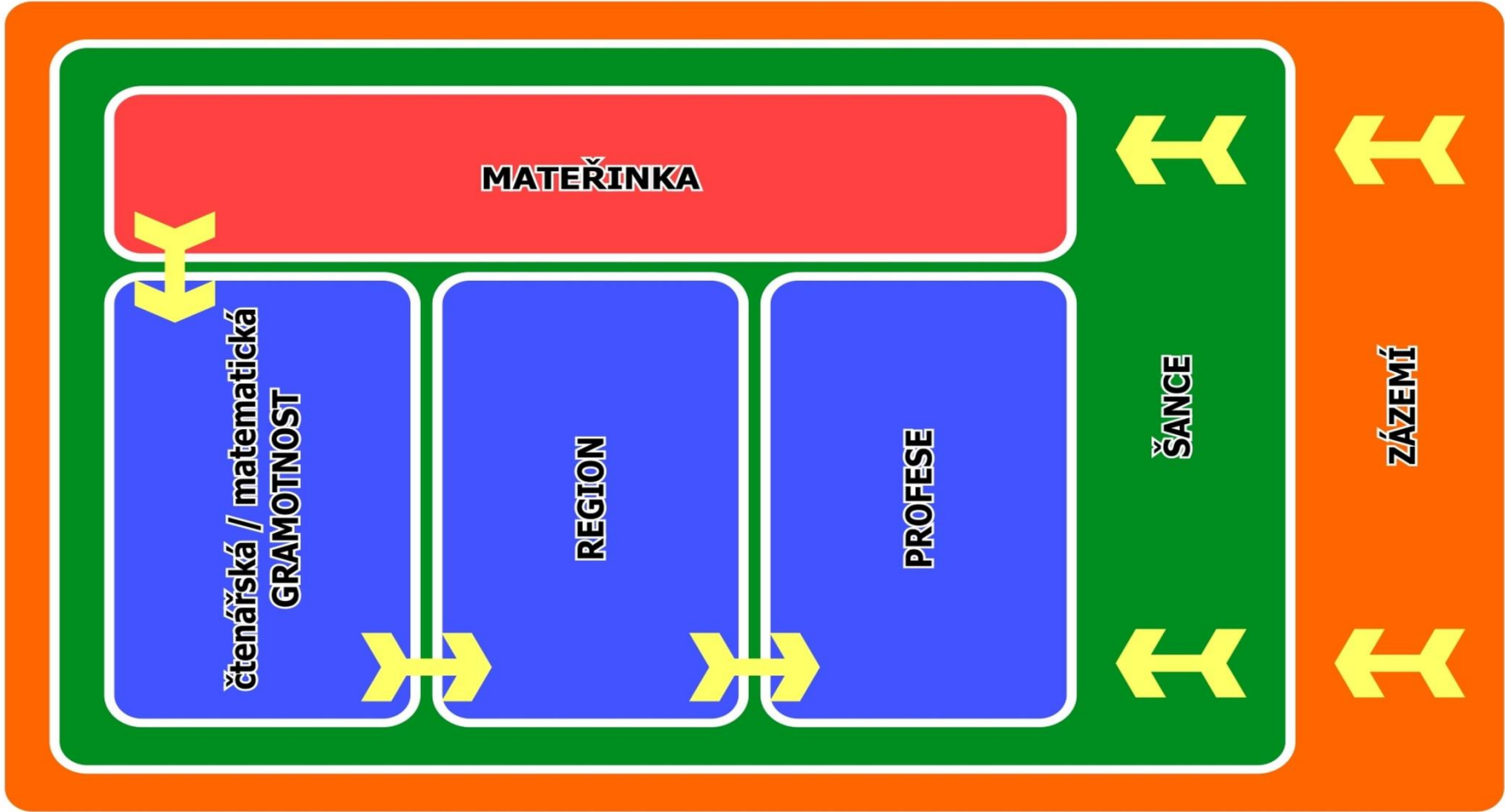
- Priorita č. 3: Společné vzdělávání (PS Šance)
  - Rozvoj kvalitního společného vzdělávání
  - Rozvoj spolupráce s rodinou v oblasti prevence společensky problematických oblastí
- Priorita č. 4: Zázemí pro vzdělávání (PS Zázemí)
  - Manažerské vzdělávání
  - Posílení institucionálního zázemí a spolupráce
  - Rozvoj kapacit škol

Návrh (2019)

- Vyjděme ze **struktury PS** (sichr je sichr – viz následující slajd; prozíravě nakresleno!)
- **Každá PS** necht' má svou „prioritu“ (jednu nebo více, ale formálně jednu)
- **Zázemí**, necht' je zastřešující PS a vychází ze svého názvu (zázemí je často nedělitelné)
- Podřízenou necht' jí je **Šance** (privilegované postavení rovných příležitostí v místním akčním plánování) a v dalším sledu všechny ostatní PS
- **Čtenářská a matematická gramotnost, Region a Profese** necht' garantují základní vzdělávání
- **Mateřinka**, necht' řeší specifické mateřinkovské problémy a pregramotnosti (v základním vzdělávání v působnosti Čtenářské a matematické gramotnosti, Regionu a Profese)

Návrh (2019)

- Priorita i „priorita“: Čtenářská a jazyková gramotnost a komunikačních schopností (působnost jiných PS se Vás netýká a „nedotkne“)
- Struktura (tzv. „cíle“)
  - ~~Rozvoj čtenářské gramotnosti~~
  - ~~Rozvoj výuky cizích jazyků a komunikačních schopností~~
  - Rozvoj čtenářské a jazykové gramotnosti a komunikačních schopností
  - ... věřím, že není nutné definovat pro čtenářskou gramotnost etc. více cílů
- Zvažte velmi pozorně, co opravdu chceme a co můžeme řešit (z pozice místního akčního plánování) a co je specifické pro čtenářskou gramotnost etc. Přidávejte podle libosti, ubírejte, upravujte!

Priority (2019 → 2020)

- Chcete mezi tím, co jste nadefinovali (tak či tak), volit **priority**?
- Pokud ano, jaké?
- V rámci toho, co bylo přesunuto mimo působnost Vaší PS, můžete přinejmenším doporučit

5: Ostatní

5.1: Workshopy s rodiči

- Můžeme zorganizovat workshopy s rodiči (na **téma kvality společného vzdělávání**)
- Dosud problém: sehnat odborníky, lektory (např. logopedy – velmi vytížení v odpoledních hodinách)
- Cíl: skupinově řešit **základní (obecné) problémy**, které v současnosti rodiče řeší u svých dětí v mateřských a základních školách či při přechodu mezi jednotlivými stupni vzdělávací soustavy (např. rostoucí trend logopedických problémů, poruchy učení, chování, klasického fungování rodiny atd.)

5.2: SYPO

- Projekt NIDV (MŠMT): Systém podpory profesního rozvoje učitelů a ředitelů
- Cíl: **Vytvoření kolegiálních sítí**, které budou i po skončení projektu nositelem inovací i přímé profesní podpory a budou sloužit jako **poradní grémium MŠMT** v otázkách profesního rozvoje učitelů a ředitelů
- Aktivity
  - Metodické kabinety (mimo okres Frýdek-Místek)
  - Stálá konference ředitelů (kabinet vedení)
  - Podpora začínajících učitelů

5.3: Termín a místo dalšího jednání

- Přelom května a června?

Více informací

- Webové stránky projektu: <http://www.pobeskydi.cz/nase-projekty/map-frydek-mistek/>
- Facebookový profil projektu: <https://www.facebook.com/MAP.FM.II/>

Kancelář realizačního týmu projektu Místní akční plán Frýdek-Místek II

Lenka Bury
+420 775 167 378
bury@pobeskydi.cz

David W. Novák
+420 732 123 903
novak@pobeskydi.cz

Zdeňka Platošová
+420 775 166 871
platosova@pobeskydi.cz

MAS Pobeskydí, z. s.
+420 558 431 068
mapfm@pobeskydi.cz

Děkuji za pozornost

RNDr. David W. Novák, Ph.D.

MAS Pobeskydí, z. s.

www.pobeskydi.cz

Apoštol muzea vidlí

+420 732 123 903

novak@pobeskydi.cz

Rozvoj čtenářské gramotnosti na základních a středních školách ve školním roce 2017/2018.

Tematická zpráva České školní inspekce, únor 2019

Schůzka pracovní skupiny čtenářská gramotnost – MAP II.

Brušperk 12. 3. 2019

Alena Léková

1. Cíl šetření

Cílem tohoto tematického šetření bylo posoudit podmínky a průběh rozvoje čtenářské gramotnosti na 2. stupni základních škol a na středních školách a dosaženou úroveň čtenářské gramotnosti u žáků 9. ročníku základních škol a žáků 2. ročníku středních škol ve školním roce 2017/2018, včetně formulace hlavních závěrů a doporučení k podpoře efektivity výuky témat souvisejících se čtenářskou gramotností.

2. Obecné vymezení čtenářské gramotnosti

„Čtenářská gramotnost představuje porozumění, využívání, posuzování a angažování se v psaných textech za účelem dosažení cílů jedince, rozšíření jeho znalostí a potenciálu a aktivní účasti ve společnosti.“

Uvedená definice klade důraz na:

- schopnost porozumět psanému textu,
- schopnost jednat na základě přečteného textu, tj. schopnost jeho využití,
- schopnost čerpat z vlastních myšlenek a zkušeností při práci s textem, tj. posuzovat jej.
- Být motivován ke čtení, mít zájem o čtení a potěšení z četby, zapojit se do společenské roviny čtení, tj. angažovat se.

Psané texty zahrnují ručně psané, tištěné i elektronicky zobrazené ucelené texty.

3. Zdroje informací – typy šetření

- Tematická prezenční inspekční činnost

ZŠ -73 škol – 616 hospitací

SŠ - 48 škol – 440 hospitací

celkem -106 škol – 1 056 hospitací

- Výběrové zjišťování – testování InspIS SET

ZŠ – 163, počet žáků 9.roč. 4 758 (SVP 358)

SŠ – 151, počet studentů 2. roč. 8 568 (SVP 298)

- Počet učitelů – učitel. dotazník ZŠ – 436, SŠ - 422

4. Shrnutí hlavních zjištění

Při srovnání se zjištěními z minulého šetření 2015/2016 je patrné, že v mnoha ohledech zůstal stav setrvalý: dominují především základní dovednosti bez dostatečného podílu kritického uvažování nad informacemi v textu i nízká míra jejich zobecňování. Přetrvává také spíše negativní postoj žáků ke čtení. Opět se potvrdilo, že dívky dosahují o něco vyšší úrovně čtenářské gramotnosti než chlapci, přičemž celkové výsledky byly jak u základních, tak u středních škol znovu pod očekávanou úrovní.

4. 1. Podíl úspěšnosti

- Úlohy vyžadující nalezení a porozumění informaci v textu (54% ZŠ), (63% SŠ)
- V otázkách vyžadujících odvození odpovědi na základě vlastního úsudku s využitím informací v daném textu (43% ZŠ), (52% SŠ)
- Největší problémy – posouzení pravdivosti konkrétního tvrzení vůči obsahu textu (20% ZŠ), (26% SŠ)

4. 2. Míra úspěšnosti

Vyšší míra úspěšnosti

- SŠ veřejné
- Větší počet žáků
- Větší obce

- Zlínský (ZŠ), Liberecký kraj (SŠ)
- Vyšší míra aprobovanosti učitelů (častější práce se čtenářskými cíli, větší využití čtenářských činností včetně hodnocení obsahu a formy textu)

Nižší míra úspěšnosti

- SŠ soukromé a církevní
- Menší počet žáků
- Menší obce (rozdíl nepříliš velký)
- Ústecký (ZŠ),
Královehradecký (SŠ)
- Nižší míra aprobovanosti učitelů

4. 3. Faktory ovlivňující úspěšnost

Pozitivní faktory

- Dobře fungující knihovny, čtenářské koutky s dostatečnou nabídkou titulů.

Česká školní inspekce, č.j. ČSIC-1065

Byla pozorována souvislost lepších výsledků v testu čtenářské gramotnosti s přítomností čtenářských koutků v základních školách.

Negativní faktory

- Nízká oblíbenost českého jazyka a literatury
- Nedostatek času ve výuce – předimenzování RVP, ŠVP
- Nedostatek slovní zásoby (žáci málo čtou, dominující elektronická komunikace - SMS, sociální sítě)
- Velký počet žáků ve třídě
- Komplikace v práci se žáky s ŠVP.

4. 4. DVPP v tématech k rozvoji čtenářské gramotnosti

- Nikdy se nezúčastnilo: ŽŠ 15%, SŠ 30%
- Nedostatečná nabídka DVPP: ZŠ 35%, SŠ 41%
- Nízký počet vhodných akcí uvedlo 20% učitelů
- Nevyhovující tematické zaměření – 9% učitelů
- Finanční či časová náročnost – 8% učitelů
- Nízká kvalita (příliš teoretický obsah) – 6% učitelů

5. Doporučení pro školy

- Koncepčně přistupovat k rozvoji čtenářské gramotnosti žáků napříč vzdělávacími obory a vzdělávacími oblastmi, a to včetně spolupráce učitelů (práce metodického týmu, rozvíjení kompetencí učitelů v oblasti čtenářské gramotnosti).
- Podporovat rozvoj čtenářské gramotnosti žáků i v jiných předmětech a vzdělávacích oblastech než český jazyk a literatura, včetně přírodovědných předmětů, včetně rozvoje potřebných kompetencí učitelů.

5. Doporučení pro školy

- Posilovat dovednosti žáků pro řešení náročnějších činností vztahujících se ke čtenářské gramotnosti (např. hlubší analýza textu, rozbor struktury textu atd.) s cílem dosahovat žákovy hlubšího porozumění problematice.
- Zlepšovat prostorově – materiální příležitosti žáků ke čtení (kvalitní fungování školní knihovny, čtenářské koutky), a to včetně nabídky atraktivních textů a ICT technologií.

5. Doporučení pro školy

- Využívat dostupné informace sumativního i formativního hodnocení v rámci koncepčního přístupu k rozvoji čtenářské gramotnosti žáků.
- Rozšiřovat spolupráci s odborníky, rodiči a dalšími aktéry (networking) při rozvoji čtenářské gramotnosti žáků.

6. Doporučení pro MAP

Podporovat spolupráci škol v území při rozvoji čtenářské gramotnosti žáků, např. jako zastřešující téma konceptu místních akčních plánů rozvoje vzdělávání a se zohledněním faktorů ovlivňujících úroveň čtenářské gramotnosti žáků.

7. Možnosti pro MAP II Frýdek - Místek

Co již funguje

- Realizace dvoudenní výjezdní porady ředitelů škol, výměna zkušeností nejen v oblasti čtenářské gramotnosti.
- Vytvoření fungujících pracovních skupin, včetně čtenářské gramotnosti
  - vyhledání místních lídrů
  - vytvoření fungujících metodických klubů

7. Možnosti pro MAP II Frýdek - Místek

- vytvoření skupiny spolupracujících knihoven
- finanční podpora projektů pro rozvoj čtenářské gramotnosti (včetně projektů na další vzdělávání učitelů např. Jolly Phonic).

Další možnosti:

- Určitě pokračovat v podpoře (i finanční) projektů, podávaných jednotlivými školami a knihovnami.

7. Možnosti pro MAP II Frýdek - Místek

- Podporovat činnost jednotlivých metodických klubů.
- Realizovat výjezdní setkávání ředitelů škol.
- Ve spolupráci např. s MAS Pobeskydí podporovat možnost získání finančních prostředků na vybavení čtenářských koutků a školních knihoven (nejen knižní tituly, ale např. sedací vaky, případně jiné vybavení).
- Finančně podporovat místní lídry a aktivní vedoucí metodických klubů.

Děkuji za pozornost.

- V Hukvaldech 10. 3. 2019
- Kontakt: Mgr. Alena Lérová
- E- mail: info@zshukvaldy.cz
- Tel. 558 699 238, 724 217 985